

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS, 68E JAARGANG NO.II, NOVEMBER 2007

ONZE

VOGELS

De l

osel

De mehringer

mehringer – geel

mehringer in groen (zwart-geel) – raswinnaar DKB-show Bayreuth

Voor de naamgeving van gevleugelde rassen gebruikt men meestal de naam van de regio waar het ras tot stand is gebracht. Een goed voorbeeld is het barnevelderhoen. Bij de mehringer gaat het om een postuurkanarieras, voor de juistheid een frisëkanarieras. De kweker Karl Franke uit Mehring-Oed had het idee een klein postuurras, een miniras te kweken, dat hij zelf in zijn kweekverslagen betitelde als mini Parijse frisë. Als naam voor zijn woonomgeving koos hij "mehringer". Voor zijn kweek – kleine Parijse frisë – gebruikte hij een noord-hollander, een gloster en kleurkanaries. Dat was in 1983. In het jaar 1994 werd het ras mehringer in Duitsland officieel als mehringer erkend. Hiervoor heeft hij in Duitsland verschillende tentoonstellingen bezocht en het ras tentoongesteld om erkenning van zijn ras en zonder mogelijkheid voor het behalen van een medaille. Nu – in het jaar 2007 – een paar maanden na de eerste kweekpogingen heeft het ras mehringer eindelijk zijn internationale erkenning van het COM gekregen. Deze officiële en verheugende informatie staat in den Nouvelles 1/2007 van de COM. Tijdens de wereldshow in januari 2008 in Hasselt/België wordt voor het eerst een medaille voor dit ras uitgereikt. Als tentoonstellingskooi wordt voor dit ras de koepelkooi met 2 zitstokken van 12mm doorsnee verlangd. Een stok boven en een stok beneden. In Duitsland is een ringmaat van 3mm vastgesteld. Het moeilijkste van alle rassenmerken is de grootte/kleinheid van het ras mehringer met de aangegeven grootte van 13cm; dit ondanks de al voorhanden zijnde frisërassen. Zoals bij alle frisërassen moeten de flanken aan beide zijden symmetrisch zijn. Let daar goed op, zodat de vogel geen chocoladezijde met een zeer goede flankzijde heeft, terwijl die goede zijde door andere vogels in dezelfde kooi geplukt kan worden. Dat betekent dat ook bij de mehringer de vluchten in geen geval overbevolkt mogen zijn. Liever minder vogels met rijkelijke plaatsen. Bij gefriseerde is dat positief merkbaar. Vanzelfsprekend willen mehringers ook graag baden. Hiervoor geeft u

mehringer – dominant wit

De /

osel

mevringer in opaal wit

jonge vogel voor het begin van de jeugdruit - frisuur zeer goed te herkennen

zijanzicht van een mevringer

mevringer in leistein, ook zwart-wit genoemd

se/

De/

vergelijkende gezichte tussen mehringer en Parijse frisè – voor vele jaren vanaf begin van het ras mehringer

ruggedeelte van een mehringer

kopstude – bakkebaarden te zien

jonge mehringer – vogel en jong met de opaaleigenschap

Karl Franke, de vader van het ras mehringer

ze natuurlijk de gelegenheid. Meestal spuit de kweker de vogels nat. Met deze methode heb ik - na mijn ervaring hiermee - niet zoveel. Wanneer vogels baden, poetsen zij daarna vanzelf en grondig de veren. Bij het aanspuiten heb ik verschillende keren waargenomen, dat de vogels zich niet poetsten en zich eenvoudig lieten opdrogen. Voor postuurvogels is veerverzorging absoluut vereist. Juist hierbij kan de kweker vanwege de goede verzorging door ijver en vlijt punten binnenhalen. Een ander beoordelingsgegeven is de borstfrisuur en buik. Net als bij de Parijse frisè moet ook bij de mehringer de buikpartij gefriseerd zijn - in ieder geval daar niet gladbevederd of ingevallen zijn. Let bij het kiezen van nieuwe kweekvogels - net als bij het selecteren van tentoonstellingsvogels - erop dat de vogels een goed gefriseerde kop hebben, waarbij een kraag de overgang tussen lichaam en kop aangeeft. Bij het COM-puntenscala is de bakkebaard (favorieten) nog bijzonder vermeld. Net als de kraag is de bakkebaard een secundair frisuurpunt. Bij bakkebaarden gaat het om bevedering die zich aan beide zijden van de snavel bevindt. Bij de mantel - een hoofd-/primairpunt - wordt een frisering gevraagd die in de rug in twee gelijke delen uiteenvalt; meteen kan hierbij aangevuld worden dat in deze scheiding onderin de mantel zich het bouquet bevindt. Een bouquet dat bestaat uit zeer fijne, zachte veren die onder één of beide ruggedeelte(n) aanwezig is. Verder als gewenste frisering de hanenveren die eveneens aan beide zijden van de staart cirkelvormig aanwezig dienen te zijn. De staart is gesloten en niet gevorkt.

De benen worden als kort beschreven met bevederde dijen. In deze samenhang kunnen we ook de opgerichte houding noemen. Deze dient zo te zijn dat kop, rug en staart in één lijn liggen. Toegelaten bij dit ras zijn alle kanariekleuren, ook rood en bont. Bij het samenstellen van kweekparen is een bijzondere opmerking te maken over de bevedering. De begrippen intensief en schimmel is hier niet de belangrijkste kwestie, maar men moet vogels met een vrij zachte bevedering aan elkaar paren. Een koppeling aan vogels met een harde bevedering moet men voorkomen. Dat vraagt enige ervaring, want bij een te zachte bevedering hebben de veren het bijzonder moeilijk om in model en opgericht te blijven. Vooral bij zeer vochtig weer of hoge luchtvochtigheid in de ruimte is dat goed te zien. In de kweek stellen deze vogels geen andere bijzondere eisen als andere postuurkanaries.

Tekst en foto: Paul Pütz

De

De opaline roodrugparkiet

Bij de opaline roodrugparkiet zijn de volgende veranderingen tot stand gekomen in samenwerking met diverse kwekers en de technische commissie van de PSC. Het is de bedoeling dat deze veranderingen in het huidige keurseizoen van kracht worden. Tot nu toe werden er drie types opalinen gevraagd, nl. de geel opaline type 1 (deze is geel op de rug en ook geel in borst en buik), Foto 1 laat een fraaie geel opaline (type 1) man zien en op foto 2 een geel opaline (type 1) pop. Op foto 3 een (type 2) man. Deze laat wel het rood op de rug zien, maar is geel in borst en buik. In de praktijk blijkt echter dat bij deze type-2 vogels, zodra het rood op het rugdek flink wordt uitgebreid, dit rood ook in de borst te zien is. We krijgen dan eigenlijk niet gewenste tussenvormen die veel rood op de rug laten zien en wat vlekkelig rood in de borst. Om dus meer duidelijkheid te krijgen is door de KMV tropische vogels en parkieten en hun gesprekspartners besloten alleen de uiterste verschijningsvormen als zodanig te keuren op de TT's. Dus d.w.z. de geheel gele opaline (type 1) en de geheel rode opaline (type 3). De opaline roodrugparkiet type 2 wordt vanaf het keurseizoen 2007-2008 niet meer als zodanig gekeurd. Indien een dergelijk type-2vogel wordt ingezonden, dient de keurmeester deze te keuren als het type, waar deze vogel het dichtst bij komt (dus type 1 of 3) en al naar gelang de ernst van de fout puntenaftrek te geven. Op foto 4 zien we een rode opaline type 3, dus een vogel met zoveel mogelijk rood. Wat we dus in de groenserie overhouden, zijn opalines die geheel geel of geheel rood zijn. Om het wat eenvoudiger te maken gaan we de benaming dus aanpassen in groen opaline type geel en groen opaline type rood. Dus de aanduiding type 1, 2 of 3 komt te vervallen.

foto 1: opaline man

Het bovenstaande is duidelijk toepasbaar voor de opaline mannen. Er dient nog te worden opgemerkt dat bij een goede groen opaline type rood man het rood uit de stuit verdwijnt en geel wordt. Bij de poppen, die toch behoorlijk rood op de rug kunnen worden, zien we nagenoeg nooit dat er rood in de borst komt. Uiteraard zullen de keurmeesters met de keuring rekening ermee houden dat een pop groen opaline type rood geen rood in de borst laat zien. Op de kop tonen alle opalines in de groenserie een rood kapje. Tenslotte is vastgesteld dat hoe ver rood doorgekleurd een opaline ook is, de wangen toch altijd geel blijven. Met dit aspect zal tijdens de keuring dan ook rekening worden gehouden. De geheel gele variant zal dus als groen opaline type geel worden gekeurd en de rode variant als groen opaline type rood. Bij de aqua zien we wel weer twee kleuren. De rode kleur van de groenserie wordt bij de aquaserie roze en het geel wordt zachtgeel. Om deze reden noemen we deze vogels aqua opaline type rood en aqua opaline type geel. Natuurlijk kennen we ook mutatiecombinaties met de opaline. Om enkele voorbeelden te geven: cinnamon groen opaline type geel of pallid aqua opaline type rood. Verder kennen we nog de opaline in de groenserie waarbij het rood carotenoïde is gemuteerd naar oranje. Het is echter nog te prematuur om hieraan een naam te geven.

KMV tropische vogels en parkieten
Technische commissie PSC.

Foto's: Piet Onderdelinden/Jan de Nijs

foto 2: opaline pop

foto 3: opaline man

foto 4: opaline man

Speciaalclub afrikaanse prachtvinken

Afrikaantjes houden...hoe lang nog?

Zoals iedereen inmiddels wel weet, zijn de buitengrenzen van de EU gesloten voor de import van wildvangvogels uit andere continenten. Enkele jaren geleden waren veel kippenboeren het slachtoffer van de vogelgriep. Vervoersverboden werden afgekondigd en het houden van bijeenkomsten met vogels werd verboden. Kortom allerlei maatregelen werden genomen om een herhaling van deze rampen te voorkomen.

Dus nu nauwelijks import meer. Daar zit je dan als bestuur van een speciaalclub van vogels die nog met de regelmaat van de klok werden ingevoerd. Het zat eraan te komen en ruim elf jaar geleden hadden de oprichters al een vermoeden. Het milieubesef in Nederland werd groter en verschillende malen kwamen vogelliefhebbers in een kwaad daglicht te staan. Meestal niet terecht.

Het gevolg hiervan is dat het aanbod schaars is en bij een schaars aanbod lopen de prijzen omhoog. Op de vele vogelmarkten in Nederland en op internet rijzen de prijzen de pan uit. Dat je tegenwoordig voor een koppel goudbuikjes ? 125,- moet betalen, schijnt heel normaal te zijn! Dit kan toch zo niet doorgaan, waar is het eind? Vogels bij opbod verkopen. Is het geen liefhebberij? De Speciaalclub Afrikaanse Prachtvinken heeft een nieuwe site laten ontwikkelen. Als bestuur hadden wij van alles in ons hoofd, maar hoe krijg je zoiets

verwerkt in bestanden voor een vereniging? Inmiddels zijn wij daarin geslaagd. Wij, nou ja.. Wim Koster. Hij is al enkele jaren lid van onze speciaalclub en heeft voor de ScAP een site gebouwd waar eenieder toegang heeft om daar zijn informatie over de speciaalclub vandaan te halen. Maar voor de leden zijn op een apart gedeelte van de site kweekgroepen samengesteld. Ieder lid kan met alle kweekgroepen meedoen. Dat is zijn keus. Hij geeft dan zijn kweekvogels op en zijn geringde jonge vogels. Op deze manier kan de site dienen als kweekbestand en hoef je zelf niets meer bij te houden. Ieder lid van een kweekgroep kan zien wie wat heeft gekweekt. Op deze manier kunnen wij elkaar helpen om de soorten in stand te houden.

Omdat wij als Speciaalclub Afrikaanse prachtvinken ook de Australische astrildensoorten mede vertegenwoordigen hebben wij voor onze leden die behalve de Afrikaantjes ook de Australische prachtvinken kweken, een aparte kweekgroep gemaakt, waarin zij deze soorten kunnen registreren. Dat de gouldamaines en zebra-vinken niet daarbij horen, komt omdat hiervoor reeds speciaalclubs bestaan. Op de komende contactdag van de ScAP in oktober zal de nieuwe site officieel gepresenteerd worden en krijgen de leden uitleg hierover. Als bestuur verwachten wij dat veel leden gebruik zullen gaan maken van deze site om op deze manier onze zo geliefde hobby voor de toekomst veilig te stellen.

Kweek verslag van de Sint-helenafazant (*Estrilda astrild*)

De sint-helenafazant behoort tot de 'echte astrilden'. De directe verwanten van deze soort zijn de napoleon (*Estrilda troglodytes*), de teugelastrilde (*Estrilda rhodopyga*) en de jemenastrilde (*Estrilda rufibarba*). Al deze vier soorten kenmerken zich door hun bruine verenkleed met een roodachtige tot rode snavel en een rode oogstreep. Behalve de nominatform *Estrilda astrild astrild* worden er nog zestien ondersoorten beschreven. De sint-helenafazant is de waardvogel van de Dominicaanse weduwevogel (*Vidua macroura*).

Beschrijving nominatform (*Estrilda astrild astrild*)

Man: 11,5cm. Bovendelen grijsachtig bruin met een fijne donkerbruine bestreping. Stuit en bovenstaartdekveren rood bewaasd, staart en vleugelpennen donkerbruin. Kin, keel en gezicht beige, borst en buik lichtbruin met donkerbruine bestreping. Tussen de poten bevindt zich een rode vlek. Onderstaartdekveren zwart. Van de snavel tot ver achter de ogen bevindt zich een brede rode streep. Snavel rood, poten donkerbruin.

Pop: als man, maar kleinere rode vlek tussen de poten.

Kweekverslag

Als kweker van Afrikaantjes behoren de sint-helenafazantjes tot mijn favorieten. Niet alleen vanwege de ongelooflijk mooie tekening, maar ook om het formaat. Ik ben namelijk gek op de kleine Afrikaanse soorten. Zij ontbreken dan ook niet in mijn assortiment.

Nu weet ik dat er meerdere ondersoorten zijn, maar ik heb de nominatform. Ik heb deze soort al jaren in mijn bezit en ieder jaar kweek ik wel enkele jongen. Met wat vers bloed is dan gauw een nieuw koppel samen te stellen. Geruime tijd heb ik verscheidene koppels in

De

usel

De Wet Dieren

"Het ministerie van landbouw, natuur en voedselkwaliteit (LNV) werkt aan een nieuwe wet waarin de verhouding tussen dier en mens centraal staat, waaronder dierenwelzijn, diergezondheid, dierlijke producten, diergeneesmiddelen en dierenartsen. Bij de wet hoort ook nieuwe uitvoeringsregelgeving, zoals een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). Dat wordt in een later stadium opgepakt.

Het voorstel is een bundeling van de volgende wetten:

- de gezondheids- en welzijnswet voor dieren (waaronder de regels met betrekking tot destructie),
- de diergeneesmiddelenwet,
- de wet op de dierenbescherming,
- de wet op de uitoefening van de diergeneeskunde 1990,
- de kaderwet diervoeders.

Het wetsvoorstel is echter meer dan een bundeling van bestaande wetten. Het beoogt ook vereenvoudiging, verbetering en vernieuwing van de regelgeving. Het voorstel bevat één handhavingsteelsel met één duidelijk sanctieregime voor alle onderwerpen die het wetsvoorstel regelt. Ook introduceert het wetsvoorstel de bestuurlijke boete voor alle terreinen die het wetsvoorstel bestrijkt.

Het is de bedoeling dat het wetsvoorstel samen met de beleidsnota Dierenwelzijn (in het regeerakkoord aangekondigd) en de Nationale Agenda Diergezondheid eind november bij de Tweede Kamer worden ingediend. Vorenstaande inleiding heeft de minister van LNV gegeven op de website van het ministerie, waarin zij diverse organisaties uitnodigt om commentaar te geven op het ambtelijk concept van de Wet Dieren. Wat onze hobby betreft is het Platform voor Verantwoord Huisdierenbezit (PVH) gevraagd om commentaar. Omdat wij vinden dat wij als COM Nederland ook gehoord dienen te worden, hebben wij dat in een reactie aan de minister laten weten. De wet is een zgn. kaderwet en dat betekent dat nog heel veel geregeld moet worden in Algemene Maatregelen van Bestuur (AmvB). Maatregelen dus die de minister kan vaststellen. Bij het doornemen van de wet (het zijn wel 74 bladzijden) vallen toch een paar dingen op die voor onze hobby van belang zijn. Let wel, in deze wet ligt de basis voor verdere regelgeving. Zo begint het artikel 2.2. over het houden van dieren met het artikel dat zegt: "Het is verboden dieren te houden". Het tweede lid van dit artikel geeft dan

aan dat dit niet van toepassing is op, bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten of categorieën van dieren. Ook zegt dit artikel dat voorwaarden kunnen worden gesteld. Hetzelfde artikel en overigens ook andere artikelen bieden de minister nog veel meer mogelijkheden bijv. door voorwaarden te stellen aan de ruimte waar en de wijze waarop de dieren worden gehouden, aan de verzorging, aan diervoeders, vervoer, fokken, verkoop, wedstrijden enz. Het is echt niet noodzakelijk dat er naar aanleiding van deze wet ineens paniek uitbreekt in de geest van "Direct mogen we helemaal niets meer!". Maar het is wel noodzakelijk dat de vogelbonden ook op dit terrein de krachten bundelen en vooral attent zijn bij de totstandkoming van de tientallen AmvB's die van deze wet het gevolg zijn. Dierenbeschermingsorganisaties hebben in deze wet altijd een geweldige stok om de hond te slaan - dat dit overdrachtelijk bedoeld is, begrijpt u zonder enige twijfel - namelijk dat de wet begint met een absoluut verbod op het houden van dieren. De indruk bestaat dat veel liefhebbers denken dat het met de maatregelen die worden genomen in het kader van het dierenwelzijn wel wat zal meevallen. Het bestuur van COM Nederland denkt dat deze wet het bewijs is, dat er binnen niet al te lange tijd ook voor onze hobby maatregelen komen. De positiefijst is daar natuurlijk al een voorbeeld van. We moeten dan ook de kop niet langer in het zand steken en als liefhebbers en bestuurders ook zelf nagaan op welke punten wij onze hobby moeten aanpassen, willen wij ook in de verdere toekomst met plezier en verantwoord vogels kunnen houden.

Het bestuur van COM Nederland

SUKSES

VOGELVOEDERS

Hét wasmiddel voor alle soorten wedstrijdvogels.

PEARL - WHITE VERNIEUWD!

Vernieuwd met werkzaamere stoffen waardoor de kleuren van de vogel zich nog zuiverder en dieper van kleur tonen.

www.sukses.tv

Deft, Tel (045) 214 29 01 | Fax: (015) 380-11 93

Vogelvereniging
**ZANG en KLEUR
BOSKOOP**

VOGELMARKT BOSKOOP

Een must voor iedere vogelliefhebber.

Iedere 1e zaterdag vijf maanden van september 2007 t/m april 2008

Openingstijden: 09.00 tot 13.00 uur

ZAAL: Stichting Beursstal ITC terrein, Italiaan 8, Hazerswoude-dorp

Ruime parkeergelegenheid aanwezig

Voor meer info: www.vogelmarkt.nl

mijn bezit en kweek ik zowel binnen in vluchten en broedkooien als buiten in een beplante voliëre. Het lukt mij niet om met meerdere koppels van dezelfde soort in een ruimte te kweken. Voorzover ik weet, lukt dat ook bij een ander niet. Ik kan zowel binnen als buiten met Afrikaantjes kweken. Buiten heb ik een nachthok met een buitervoliëre, die geheel open is. Deze ruimte heb ik in tweeën verdeeld. Dit heb ik gedaan om geen bastaarden te krijgen. Sint-helenafazantjes zijn erg leuke vogels, maar de mannetjes zijn nogal "hitsig" en helaas heeft mij dat in het verleden al opgebroken. Kruisingen tussen dit vogeltje en napoleonnetjes en oranjeaakjes waren het gevolg. Jammer. Nu heb ik de twee laatste soorten apart zitten. De sint-helenafazantjes bevolken nu met de elfen, goudbuikjes en vuurvinken de ene helft van de voliëre, terwijl de andere helft door de blauwfazanten, abesijntjes, napoleonnetjes en oranjeaakjes wordt bevolkt. Dit doe ik al jaren zo en het gaat redelijk goed. Binnen heb ik verschillende vluchtjes en broedkooien. De broedkooien kan ik groter maken door het verwijderen van de tussenwanden. De maximale grootte bedraagt dan 1.50 x 0.50 x 0.40m (hoogte x breedte x diepte). Uiteraard probeer ik in deze vluchten en broedkooien ook te broeden. De soorten die ik buiten heb zitten, zitten ook binnen. In een van de broedkooien binnen had ik ook een koppel sint-helenafazantjes gedaan. Een mannetje van het geboortjaar 2000 en een popje van 2003. Naast dit koppel zat op 6m afstand nog een koppel sint-helenafazantjes in een vlucht. Beide koppels maakten een nestje. In de vlucht werd een nestje gebouwd van apenhaar (kokosvezels) in een houten raampje dat met kunststof-groen (plastic dennentakken) was gevuld. In de broedkooi werden ook kokosvezels gebruikt en een halfopen nestkast werd helemaal gevuld. Er zit een schuifdakje op, waardoor ik vanaf de bovenzijde een gaatje in het nestje kan maken om dit te kunnen controleren.

Op 20 juni 2004 telde ik 6 eitjes. Aanvankelijk dacht ik dat de pop hetzelfde kwaaltje had als haar moeder. Die had verleden jaar eerst een ei of 15 gelegd, voordat zij tot broeden overging. Maar niets van dit alles bij haar dochter. De eitjes werden trouw bebroed en al gauw bleek mij dat er 4 bevrucht waren. Op 2 juli zijn deze vier uitgekomen en de jongen werden goed gevoerd. Na een dag of drie echter bleek dat één jong het niet overleefd had. Hij lag, weliswaar met een volle krop, plat onder in het nestje. De drie anderen groeiden voorspoedig en na een dag of zes heb ik ze geringd. Op de 17e dag vlogen de drie jongen uit en ik vond het prachtig te zien hoe beide ouders druk in de weer waren om hun kroost te eten te geven. Omdat ik in de gaten kreeg dat de jongen na verloop van tijd niet meer terugkeerden op het nest, heb ik ze nog even in de broedkooi bij hun ouders laten zitten. In de regel kunnen de jongen na een dag of 15 na het uitvliegen goed voor zichzelf zorgen. Maar zij zaten hun ouders niet in de weg. Eind juli trof ik 2 eitjes aan in het nest en bij controle op 7 augustus ontdekte ik dat er 6 bevruchte eitjes in het nest lagen. Op 15 augustus waren er al 3 jongen geboren en op 17 augustus telde ik 6 jongen!!! Als dat maar goed gaat, dacht ik nog. Na iedere voerbeurt ('s morgens en 's avonds) controleerde ik het nest. Niets dan volle kroppen zag ik dan. Onderhand was de krop zo gevuld dat hij groter leek dan het lijfje. Op 22 en 23 augustus heb ik de jongen geringd met 2,3mm ringen.

Zoals ik al schreef, voer ik mijn vogels 's morgens (rond 06.45 uur) en 's middag (rond 16.00 uur). Zij krijgen dan eivoer, dat bestaat uit drie delen eivoer (CéDé eivoer voor kanaries), twee delen water en één deel met water geweelde rusk. De structuur van dit eivoer is nogal grof en ik merkte dat het slecht werd gegeten. Nu vermaal ik het even in een koffiemolen waardoor de structuur fijner wordt en het zich makkelijk aan de rusk bindt. Zo blijft het eivoer lekker lang rui.

Ook voeg ik daar nog heel fijn graszaad en een paar schepjes foniopaddy aan toe. Dit laatste zaad voeg ik sinds twee jaar toe en bij controle van de bakjes eivoer merk ik dat dit goed wordt gegeten. Met een vergrootglas kon ik zien dat slechts de vliesjes van de foniopaddy nog in het voerbakje lagen. Uiteraard gaan daar pinky's en miereneitjes bij. Ook krijgen zij een klein bakje met levende rode muggenlarven in een laagje water. Overigens worden bij gebrek aan levende muggenlarven, bevroren muggenlarven gevoerd en die worden ook gegeten. Tijdens de broedperiode en wanneer de vogels uitgevlogen zijn, voer ik buffalowormen. Enkele dagen voordat de eitjes moeten uitkomen, stop ik hiermee. Ik heb slechte ervaringen met het doorvoeren van de buffalowormen, wanneer er jongen in het nest liggen. Uiteraard krijgen zij een goed zaadmengsel met veel Senegalgerst, trosgriet en dagelijks vers drink- en badwater. Op 3 september zijn de eerste drie jongen uitgevlogen van het nestje van 6. Een dag later nog eens twee en nog een dag later no. 6. Ik vind het heel bijzonder dat twee van dergelijke kleine vogels in staat zijn al die bekjes vol te stoppen. Overdag is het een geschreeuw van jewelste, wie het eerst eten mag ontvangen. Boven en op en onder elkaar zitten ze dan bij pa of moe te bedelen. Na enige tijd is dat over en zitten zij dicht tegen elkaar voldaan op een zitstok te slapen. Het grappige van alles is, dat ik antwoord heb gegeven op mijn eigen vraag. Deze 6 jongen zijn uitgevlogen, terwijl er aan de andere zijde van mijn broedruimte bij het koppel dat al twee keer onbevruchte eitjes had, drie jongen zijn geboren. Ik had aan dit nestje vanwege die onbevruchte eitjes te weinig aandacht besteed!! Nu maar hopen dat deze jongen ook op een juiste manier worden grootgebracht. Afwachten dus maar!

Tekst en foto: Theo Helmink

usel

Heggenmus

(*Prunella modularis*) **kweekverslag**

Beknopte inleiding

De heggenmus is een vrij onopvallende verschijning die vrijwel in geheel Europa voorkomt. Daarbuiten komen zij ook voor in grote gedeeltes van Azië. Ook zijn er diverse soorten en ondersoorten van de heggenmus, ik zal mij beperken tot de *P. modularis*. De biotoop waarin de vogels leven, kan bestaan uit parken, tuinen, begraafplaatsen enz., als enige voorwaarde geldt dat er veel begroeiing en onderbegroeiing is om in weg te duiken, te foerageren en te broeden. Het nest is op verscheidene hoogtes te vinden en bestaat uit plantenwortels, veel mos en dierlijk haar dat zwartbruin is. Als het nestje klaar is, wordt daarin tot 6 blauwgroene eitjes gelegd die in ongeveer 14 dagen worden uitgebroed. Het broeden gaat in wisselbeurten en beide ouders nemen de verzorging van de jongen op zich. De jongen zijn lichtroze en als de bevedering doorkomt, is deze vrij donkerbruin, is bedeed met vele stippen/vlekken. De jongen hebben een heel mooie rode snavel/gehemeltekleur. De pootkleur is licht hoornkleurig/bruin. Het uitvliegen van de jongen gebeurt ongeveer 2 weken na uitkomst. Ze gaan al vrij snel met de oudervogels mee op voedseljacht. In een kweekseizoen is het gemiddeld genomen met twee succesvolle nesten wel gedaan. Vaak wordt hij/zij aangezien voor een gewone mus. Als men wat beter kijkt, zijn er toch zeer duidelijke verschillen te zien tussen beide soorten. De heggenmus meet ongeveer 15cm, heeft een bruin /zwartgestreepte verschijning met vooral op en om het kopje een lelblauw/grijze kleur. Het verschil tussen man en pop is vooral te zien in het broedseizoen, want dan zijn de kleuren van de man veel uitgebreider en warmer dan bij de pop die dan aanzienlijk bruiner is. Het oog is rond en roodbruin met daarin een zwarte pupil. Om het oog is soms een dunne witte lijn te zien en erboven een wenkbrauwstreep. De poten zijn donkergrijs/bruin en de nagels

zwart. Aan hun dun en spitsig snaveltje kunnen we zien dat we te maken hebben met een insectenetende vogel, maar eigenlijk is het een bijna-alleseter die seizoensgewijs zijn voedselpatroon aanpast. De heggenmus foerageert vooral op de grond en verorbert daar veel insecten, maar ook afgevalen fruit/bessen en allerhande zaadjes. In de winter zijn ze ook onder de voedertafel te vinden en laten zich dan het gevarieerd aangeboden voedsel wel smaken. De zang is zeer luid en mooi te noemen en verdient in mijn ogen meer dan de titel "boerennachtgalaal of nachtegaal van de gewone man".

Aanschaf

Het onverwante koppel werd in september opgehaald bij een kweker. Deze vroeg mij waarom ik geïnteresseerd was in de heggenmus. Hierop antwoordde ik met: "Het hoeven toch niet altijd dure vogels te zijn om ervan te kunnen genieten?" Ook dit was een vogelsoort waarmee ik het een keertje wilde proberen ze op stok te krijgen. Na nog lang over vogeltjes en kweekmethodes te hebben gepraat keerde ik naar huis terug. Thuisgekomen heb ik ze meteen samen in een vlucht van ongeveer 125cm breed bij 230cm diep en 200cm hoog gedaan. De vlucht was rijkelijk voorzien van beplanting en een waterloopje. Als voedsel kregen zij aangeboden: fijne zaadmengeling, eivoer met wat diepvriespinky's erin en zo af en toe wat meel- of buffalowormpjes. Verder deden zij zich ook te goed aan het ongedierte/ de insecten die in de volière kwamen of in de volièrebodem zaten. De gehele winter hebben zij gezamenlijk buiten gezeten zonder gebruik van een nachthok. De vogels kwamen goed door de winter, al werd er zo nu en dan wel gekibbeld, wat echter nooit heftig eraan toeging. Naarmate het broedseizoen eraan kwam, begon ik meer levend voer in de vorm van meelwormen te verstrekken.

De

De kweek

Op 5 april zag ik de pop een beetje scharrelen op de grond en zij begon aan een plantenwortel te trekken die schijnbaar was bloot komen te liggen na een volièrebezoeken van mijn kant. Observatie, mensen, het is zo belangrijk om te kijken en luisteren naar de signalen die uw vogels afgeven. Soms kan een heel broedseizoen ervan afhangen. Ik heb direct de vogels voorzien van kokosvezel, mos, dierlijk haar, dorre takjes en plantenwortels. De pop begon meteen met bouwen en als fundering werden de dorre takjes van de conifeer gebruikt. Daarna was het de beurt aan het mos en als afwerking werd het dierlijk haar geaccepteerd en gebruikt. Het nest was vrijstaand en gebouwd in een conifeer. De aangebrachte kapel en open kastjes konden geen aftrek genieten bij de vogels. Als antwoord daarop begon de man uit volle borst te zingen en te baltsen, tjonge wat een melodie en volume. Nu ben ik wel wat gewend qua zang van andere soorten, maar ik vind het toch altijd een mooi gegeven als de vogeltjes jouw verzorging belonen met nestbouw, jongen en zang. Op 10 april zag ik dat het nest vrij groot van omvang was geworden, wat mij enigszins verbaasde voor zo'n klein vogeltje. Op 11 april zag ik voor het eerst een 100% succesvolle paring, voorheen leek het meer op vechten. Ik denk dat de pop er nu klaar en ontvankelijk voor was. Donderdag 13 april zag ik 's morgens toen ik de vogels ging verzorgen, het eerste blauwgroene ei liggen dat in mijn ogen qua kleur en grootte veel leek op een ei van de roodkeelachttegaal. De man zong wat minder nadat het eerste ei gelegd was. In deze eerste ronde werden 4 eitjes gelegd die allemaal op zondag 30 april zijn uitgekomen. Op 4 mei heb ik de jongen met heel veel moeite nog kunnen ringen met de wettelijk voorgeschreven ringmaat van 2,5mm, die ik overigens voorzien had van een ventielslangetje. Later zou blijken na rulling voor onverwante vogels dat ik een grotere soort/onder-

soort gekweekt had dan de geuilde vogels. Bij deze waren de ringen van 2,5mm niet

zo strak om de poten dan bij de door mij gekweekte jongen en dit verklaarde dus de moeite bij het ringen. Omdat de jongen qua datum vrijwel gelijk geboren waren, kon het niet in het leeftijdsverschil zitten, bij insectenetende vogels wil de pootdikte bij de jongen nog wel eens verschillen.

Zo zijn de poten eerst zeer dik en rubberachtig en slinken en verbenen later weer wat. Het kan dus voorkomen dat bij het ringen van een bepaalde soort vogel de ringmaat niet goed is. Als de vogel echter wat ouder wordt, is de ringmaat wel krap maar passend te noemen.

Misschien had ik een wat noordelijkere soort gekweekt dan de andere kweker. Op zich komt dit verschijnsel vrij vaak voor binnen een vogelsoort (bijv. bij de goudvink of de barmseis, Europese nachtegaal etc. etc.). Hiermee is voor de heggemus schijnbaar in de regelgeving van de wet geen rekening gehouden. Ik denk dat voor de door mij gekweekte heggemusjes de ringmaat van 2,7mm zeer goed van toepassing was geweest. Nu is het maar afwachten wat de 2,5mm ringen gaan doen als de vogels wat ouder zijn geworden.

Maar goed, de jongen groeiden dus zeer goed op het aangeboden voedsel dat nu bestond uit buffalowormpjes, witte meelwormen en eivoer met daarin pinky's. Meel- en buffalowormpjes werden ook nu weer bepoederd met Aves' insectenstrooipoeder en wat spirulina. Dit leest u in al mijn kweekverslagen. Ik denk altijd maar: wat goed is, hoeft je niet te veranderen. Je hoeft het niet moeilijker te maken dan het is. Op 16 mei pas zag ik dat de jongen waren uitgevlogen en pa en ma heggemus waren zeer vasthoudend met het doorvoeren van de jongen. Er werd echter ook tijd vrijgemaakt om te paren, want op woensdag 24 mei zag ik in het (oude) nest het eerste ei. Ik schrijf oude tusschen haakjes, want het zag eruit of het net een nieuw gebouwde nest was.

zo schoon. Kijkt u maar op de foto van het nest. Het is meerdere rondes gebruikt en na de kweek pas uit de conifeer in het broedhok gehaald. Zo langzamerhand zag ik dat de man het overgrote gedeelte van het voeren op zich nam en de pop vaak en vrij lang op de in totaal 6 eitjes ging zitten. Er werd ook niet zoveel gewisseld bij het broeden. Op 12 juni zag ik dat er jongen waren en heb ik de jongen van ronde 1 uitgevangen. Ik zag nooit aanleiding dit eerder te doen. De jongen waren toch al een tijdje geheel zelfstandig. Op 15 juni heb ik de jongen geringd en ook dit keer ging het vrij moeilijk. De jongen kwamen ook in deze ronde moeiteloos groot en er volgde zelfs nog een derde ronde waarin weer 4 eitjes werden gelegd en waaruit er 3 opgroeiden.

De heggenmusjes hebben mij zeer veel kijk- en luisterplezier gebracht in dit seizoen, maar ook voor hen gold mijn eigen gemaakte wet en dus werden ze verkocht om plaats te maken voor een soort die mijn behoefte naar uitdaging kon bevredigen. Al met al was het weer een ervaring waarvan ik deze keer niet zoveel heb geleerd, maar die mij wel op sommige punten aangenaam heeft verrast. Op naar de volgende uitdaging.

Tekst: A. Bakker te Dordrecht
Foto's: Familie Bakker

56^e C.O.M. Wereldkampioenschappen 2008 Hasselt — België

Ethias-Arena
Grenslandhallen
Gouverneur Verwilghensingel
3500 Hasselt- België

Van 23-01-2008 t/m 27-01-2008

open voor het publiek van 09.00 u. tot 18.00 uur
23-01 open van 13.00u. tot 18.00 u.
27-01 open van 09.00 u. tot 17.00 u.

Organisatie: Koninklijke Belgische Ornithologische Federatie vzw

Inlichtingen: Jos Smeyers, Kapelstraat 9A te 2470 Retie tel: 0032 14 37 86 09

Grasparkieten allerlei

De antraciet

Deze mutatie trad voor het eerst op in 1998 in de fokkerij van de bekende Duitse grasparkietkenner, fokker en keurmeester van grasparkieten Hans Jürgen Lenk.

Beschrijving

De antraciet heeft een grijszwarte lichaamskleur, vandaar ook de benaming. De ondulatietekening is zwart op een witte ondergrond; de vleugel- en staartpennen zijn zwart. Het masker is wit met zwarte keelstippen en blauwzwarte wangvlekken. De ogen zijn zwart en tonen een witte irisring. De poten zijn grijsachtig blauw, de nagels grijszwart.

Veerstructuur

De kleur antraciet berust op een mutatieve verandering van de baardstructuur die soms aan de grijsfactor doet denken, maar toch ook weer niet helemaal identiek daaraan is en een enorme toename van zwart eumelanine vertoont. Kenmerkend voor de doorsnede van de baard van een antraciet lichaamsveertje is verder de zeer smalle sponszone, zodat interferentie van de lichtgolven uit het spectrum zoals we dat bij de kleurslagen in de groen- en de blauwserie kennen, niet optreedt. Het daglicht dat op de bevedering valt, passeert ongehinderd de sponszone en wordt bijna geheel door de dikke laag eumelanine geabsorbeerd. Het overgebleven licht, dat aan de absorptie ontsnapt, wordt teruggekaatst en bereikt ons oog via een kleurloze cortex.

De kleur antraciet is dus van twee voorwaarden afhankelijk:

1. Het ontbreken van geel psittacine in de cortex.
2. Een zeer smalle sponszone waardoor geen interferentie optreedt.
Voorts een grote hoeveelheid zwart eumelanine in een gewijzigde groepering.

Vererving

Uit het erfelijkheidsonderzoek blijkt dat deze mutatie autosomaal vererft en een recessieve kenmerkvorming heeft. Het allelisch symbool voor deze mutatie is ath (afgeleid van anthracite) de wildvorm wordt aangeduid met ath+.

Mogelijke paringen:

1. antraciet x antraciet = 100% antraciet.
ath/ath x ath/ath = 100% ath/ath
2. antraciet x normaal/antraciet = 50% normaal/antraciet;
50% antraciet.
ath/ath x ath+/ath = 50% ath+/ath en 50% ath/ath
3. antraciet x normaal = 100% normaal/antraciet.
ath/ath x ath+/ath+ = 100% ath+/ath
4. normaal/antraciet x normaal/antraciet =
25% normaal,
50% normaal/antraciet,
25% antraciet.
ath+/ath x ath+/ath = 25% ath+/ath+; 50% ath+/ath; 25% ath/ath
5. Normaal/antraciet x normaal =
50% normaal,
50% normaal/antraciet.
ath+/ath x ath+/ath+ = 50% ath+/ath+ en 50% ath+/ath

Toekomstmogelijkheden

Hoewel de antraciet grasparkiet toch al bijna tien jaar bestaat, is de verspreiding van deze nieuwe kleurslag tot op heden minimaal gebleven. Ik schat het aantal fokkers van de antraciet in Europa op hooguit tien. Ook zijn er enkele van deze vogels uitgevoerd naar Canada en de USA.

De antraciet mag dan qua uiterlijk niet zo spectaculair zijn, hij biedt echter in mijn visie wel een aantal interessante mogelijkheden. Wat te denken bijvoorbeeld van de antraciet met de dubbele donkerfactor, DD-antraciet dus? De combinatie met de Australisch grijsfactor of de leiblauwfactor (slatefactor) lijkt eveneens interessant om in de toekomst eens uit te proberen. Of de antracietfactor ons een stap dichterbij de zwarte grasparkiet brengt, zal de toekomst moeten leren.

Tekst en foto: H.W.J. van der Linden

Vogeltrek

Graag, met veel plezier dus, wil ik in onderstaand artikel een zeer speciaal onderdeel van de vogeliefhebberij uiteenzetten. Het betreft een gedragsstudie met een vrij simpele hobbymatige aanpak. Zoals u ongetwijfeld bekend zal zijn, houden tal van diersoorten er trekgedrag op na. We kunnen regelmatig van dit geliefkoosde filmonderwerp genieten in de vele o.a. op TV vertoonde natuurfilms. Vaak zijn deze opgenomen onder de meest ideale omstandigheden en kunnen ze vrijwel perfect laten zien wat er zich afspeelt. Desondanks is het niet zo, dat alles van dit gedrag bekend is en nog minder allemaal verklaarbaar is. Gedurende een heel lange tijd, heeft de trek van o.a. de paling en de zalm zijn geheimen weten te bewaren. En nog steeds wordt het onderzoek voortgezet, omdat vele vragen nog altijd geen antwoord kregen. Ook grotere landdieren als rendieren en gnoes vertonen periodiek diezelfde reislust. En, daar zal ik u zeker niet mee kunnen verrassen, ook bij vogels komt dit gedrag veelvuldig voor. Voor zover nu bekend wordt dit massaal verplaatsen van dieren of vogels toch vooral gedaan om in betere leefomstandigheden terecht te komen. Beter, in de betekenis van overlevings- en voortplantingskansen. Een groot aantal vogelsoorten trekken daartoe normaal gesproken jaarlijks vanuit het broedgebied naar het overwinteringsgebied v.v. De verplaatsingen of migraties verlopen vanzelfsprekend redelijk in de pas met het wisselen van de seizoenen. Behalve de eerdergenoemde redenen, wordt trekgedrag ook wel gezien, als een harde, maar noodzakelijke manier van natuurlijke selectie. Alles wat ziek, zwak of anderszins onder de maat blijft, zal worden uitgeselecteerd. De sterken blijven op die manier over, en zullen kunnen zorgen, voor een in alle opzichten vitaal nageslacht. Toch ook hierbij even vermelden, dat evenals in eerdere artikelen betreffende voedingswijsheden het ook hierbij zal gaan over voornamelijk eigen gedachtegoed, niet meer en niet minder. Hopelijk gaat u zich na lezing wel een oordeel vormen over de strekking van dit artikel.

Of nog beter, u vindt hierin een aanleiding om initiatief te nemen. Dat is meteen ook de bedoeling om het artikel te schrijven, hoewel ook nog andere redenen hebben meegespeeld. De eerste reden is, dat ik de beschikking heb over veel waarnemingen die zich uitstreken over een lange periode. Op zichzelf niet zo bijzonder, maar de betrouwbaarheid ervan zal er mee gediend zijn. Verder is er de eigen leeftijd, die maakt dat het stilaan tijd is geworden nog wat kennis en ervaring te willen verspreiden. Daarbij reken ik niet op het succes van wijlen Pim Fortuijn, maar wijs alleen naar de helaas te korte periode die hem daarvoor gegeven was. De tweede reden ligt in het feit, dat zich zogezegd in natuurhistorisch ijtempo vele veranderingen voordoen. Niet alleen natuur en natuurbeheer, waterbeheer, landbouw, en milieu, maar ook het klimaat nog maken tijden door van ongekend grote aandacht. Dat die veranderingen er zijn, is niet opzienbarend te noemen, dat is immers van alle tijden. Alleen het tempo en de eventuele gevolgen ervan zijn juist in deze tijd wellicht concreter. Wel staat daarmee tegelijkertijd vast dat vroegere omstandigheden eenmalig zijn geweest. Je hebt daarmee achteraf gezien ook maar één keer kans gehad om juist onder die omstandigheden vogels te observeren. Redelijk uniek dus wel! Zonder volledig te kunnen zijn voeg ik nog een derde reden toe. Deze laatste reden ligt op "eigen terrein", d.w.z. van de vogeliefhebbers dus. Want m.b.t. dit onderwerp mag verondersteld worden hier en daar een meer dan gemiddelde interesse aan te treffen. Heel dikwijls is vogeltrek al onderwerp geweest van studie en onderzoek. Met veel wetenschappelijke deskundigheid, tijd en geld, alsmede tal van experimenten is stukje bij beetje bekend geworden. Gedurende lange tijd was dit trekgedrag geheel niet bekend en daarna nog weer een tijd omgeven door een geheimzinnig waas. Zo bestond er op enig moment totaal geen idee waar sommige vogels zich m.n. in

de winterperiode ophielden. Verondersteld werd bijvoorbeeld dat de in het najaar verdwenen koekoek wel in een spervier veranderd zou zijn. Voor andere eveneens verdwenen vogels zou dat wel eens op een winterslaap kunnen duiden. Gelukkig voor ons, we zijn inmiddels duidelijk een heel stuk verder. Er zijn grote vorderingen gemaakt en er is nu aardig wat wetenschappelijke kennis voorhanden. Anderzijds, nog niet alles is volledig duidelijk. Deze materie is weerbarstig; anders gezegd de natuur geeft niet al haar geheimen zo maar prijs! In de praktijk van het vogeltrekonderzoek hebben vogeltrekstations en observatieposten al veel goed werk kunnen doen. Verder zijn er radargegevens beschikbaar, die tevens ten dienste staan van de luchtvaart. Zeker niet vergeten ook het ringonderzoek hierbij te vermelden als zeer belangrijke bron. Het ringen van vogels in de natuur gaat nog altijd door en het betreft zowel jongen in het nest als gevangen volwassen vogels. Dat ringen is het startpunt waarvan we eigenlijk pas resultaat hebben, als dezelfde vogel later nog eens wordt gemeld.

Het zal duidelijk zijn, dit onderzoek moet internationaal en bijna wereldomvattend worden uitgevoerd. Ook is het een langlopend onderzoek en waarschijnlijk blijft het permanent doorgaan. Veel verzamelde gegevens zullen kunnen leiden naar voorzichtige conclusies in algemene zin of juist per vogelsoort een trend aangeven. Inmiddels zitten we met dit verhaal midden in de praktijk. Vogelnesten zoeken, de jongen ringen of vogels vangen is begrijpelijk alleen voor specialisten (met vergunning!) weggelegd. Bij een kritische beschouwing ontdek je snel dat het ringonderzoek voornamelijk duidelijk maakt dat een bepaalde vogel van A naar B is gevlogen. De daarbij gevolgde route, de dagtrajecten, eventueel oponthoud enz. enz. is allemaal niet bekend. Het is dan ook geenszins een volledig onderzoek te noemen. Hier komen we op een punt, waarbij de vogeliefhebber-waarnemer aanvullend behulpzaam zou kunnen zijn. Door tijdens de perioden dat vogels overtrekken regelmatig de natuur in te gaan en eenvoudig vast te stellen wat er passeert. Je zou eerder al in je eigen tuin of naaste omgeving kunnen opletten, wanneer bepaalde vogels, die zeker tot de trekvogels behoren, voor het eerst en voor het laatst te horen of te zien waren. Gierzwaluw, huiszwaluw, zanglijster, koekoek, bonte vliegenvanger zijn duidelijk herkenbare soorten, dus makkelijk om daarmee te beginnen. De verzamelde gegevens worden anno 2007 niet meer in een oud schrift genoteerd, maar opgeslagen in je computer. Zeker is er dan altijd ook nog gelegenheid om die gegevens gemakkelijk uit te wisselen met andere "onderzoekers". Misschien ook een impuls voor organisaties van vogeliefhebbers, om meer te doen met de moderne communicatiemiddelen in onze hobby. Dit zeker ook met de bedoeling om een brug te slaan naar de jeugd, die nog niet massaal staat te trappelen bij de deur van het verenigingslokaal. "Wat levert het zoal op?" Een vraag die in ons land blijkbaar bij zo ongeveer alles wordt gesteld. Door eerdergenoemde activiteiten heb je gewoon

De

osel

usel

een nieuwe interessante tak aan je hobby toegevoegd. Je bent daarmee regelmatig buiten in de natuur. Je wandelt of fietst, wat een niet te verwaarlozen gezondheidsaspect is tegenwoordig. Veel nieuwe kennis en ervaring anders dan boekenwijsheid zul je vergaren. Zou je aan het eigen onderzoek wat meer betekenis willen geven, dan kun je dat opschakelen naar een hoger niveau. Meer bepaald betekent dat dan, dat je gericht en systematischer te werk gaat. De mogelijkheid daartoe is onlangs ontstaan, door de veranderde wetgeving op dit gebied. Sindsdien is het ons mogelijk gemaakt, lokvogels mits volgens wettelijke voorschriften geringd in te zetten bij onderzoek. Dat heeft uiteraard tal van voordelen. Onder meer zullen de lokvogels van jouw keuze ervoor zorgen, dat juist hun beoogde wilde soortgenoten op het appèl verschijnen. Je hoeft dus dan niet alleen maar af te wachten: "Wat zien ik?", integendeel.

Interessant om te bestuderen zijn o.a. veldleeuwerik, keep, kneu, sijs, vink, barmsijs, goudvink, putter, en wel om verschillende redenen. Maar zeker ook, omdat we veel van de gedragingen van deze vogels zijn gaan kennen sinds ze Europese cultuurvogels zijn. Het onderzoek zal veel aanvullende kennis en vergelijkingsmateriaal kunnen opleveren. Ook is er de mogelijkheid het trekgedrag per soort te specificeren naar o.a. richting, groeps grootte, formatie, vlieghoogte, lokroep en begroetingsceremonieel enz. steeds met vermelding van de bijbehorende weersomstandigheden. Zijn er vogelliefhebbers die zich in dit verfijnde vogel trek- onderzoek willen begeven?

*Alvast veel succes toegewenst!
Waarnemer*

Foto: Piet Onderdelinden.

Het jaar van de NBvV.

In China staat elk jaar in het teken van een dier; 2008 is het jaar van de rat.

In ons eigen land kennen wij dat niet, maar 2008 is voor de leden van onze bond in ieder geval het jaar van de NBvV.

Wij bestaan dan 75 jaar en wij beginnen het jaar met de jubileumshow VOGEL 2008 in de Americahal in Apeldoorn. Niet alleen omdat de show wordt geopend door de Commissaris van de Koningin in Gelderland, maar ook vanwege de nieuwe aankleding en attenties voor de inzenders en medewerkers, zal deze show een feestelijk karakter hebben.

Wij willen natuurlijk dit jubileumjaar niet geruisloos voorbij laten gaan voor de leden, die niet naar Apeldoorn komen. Daarom hebben wij voor elk lid de bij heel veel leden bekende kalender, gratis bijgesloten. Elk jaar besteden wij veel zorg aan deze kalender en wij hopen dan ook dat hij ergens bij u in huis of in uw vogelverblijf een mooi plaatsje krijgt.

Bij dit nummer van "Onze Vogels" vindt u ook een sticker met het logo van onze bond, de bekende goudvinken. De sticker zegt het al "voor u die vogels houdt". Wij zouden heel graag zien dat u deze

sticker op een opvallende plaats plakt b.v.

achter op uw autoruit of bumper. Het kan helemaal geen kwaad om te laten zien hoeveel mensen onze liefhebberij beoefenen. Als het gaat om subsidies, tegemoetkomingen bij b.v. zaalhuur enz. vallen wij als organisatie heel vaak buiten de boot; geen sport, geen cultuur.

Maar als het gaat om dierenwelzijn, dan komt ineens de vogelsport ook in beeld, terwijl juist in onze hobby erg veel zorg wordt besteed aan het welzijn van onze vogels.

Plak dus deze sticker op een opvallende plaats en laat zien dat u één van de vele duizenden liefhebbers bent die vogels houdt en is aangesloten bij de grootste bond van ons land de NBvV.

Wij maken er geen China van, maar 2008 mag best het jaar van de goudvink worden of misschien nog duidelijker het jaar van de NBvV.

Misschien een beetje vroeg maar wij wensen u vast een heel goed jaar toe.

Het hoofdbestuur.

De

maclaeys ijsvogel

BHOV, Photo van der Abbees

De maclaeys ijsvogel of zoals hij in het Engels Forest Kingfisher genoemd wordt, komt van oorsprong uit Australië en Nieuw-Guinea. Meestal zijn ze te vinden in de bomen van open eucalyptusbosgebieden, bij de oevers van rivieren en stromen, moeras- en mangrove-gebieden. Er zijn 3 variaties bekend, waarbij het geslachtsverschil duidelijk te zien is. Op de foto zien we een fraai mannetje van de

Todiramphus macleayi macleayi (20cm). In tegenstelling tot de witte Halsband van het mannetje bezit het vrouwtje een kleine witte band die niet verder doorloopt dan tot de schouders. Jonge vogels, zowel mannetjes als vrouwtjes, lijken op de vader, maar de witte voorhoofdsvlekken, hals en flanken zijn nog wat bruinig. De vogels komen uit Noordoost- en oostelijk Centraal-Australië. Na de broedtijd trekt hij weg naar Zuid-, Oost-, en Noord-Nieuw-Guinea, Kay-eiland en Nieuw-Engeland. Hij onderscheidt zich van de vorige ijsvogel door zijn groengekleurde rug.

Verder kennen we nog de *Todiramphus macleayi elisabeth* uit oostelijk Papoea-Nieuw-Guinea; deze lijkt op de *Todiramphus m. macleayi*, maar is veel blauwer. In Zuid-Australië komen ze voor tot op hoogten van 200 meter, in Papoea Nieuw-Guinea zelfs tot 1700 meter. Omdat we hier met bosijsvogels te maken hebben, bestaat de voeding in dit geval niet alleen uit vis, maar ook uit een grote variatie van kleine vogeltjes en insecten, ik wil er een paar noemen;

schorpioenen, krekels, sprinkhanen, larven van vele soorten vlin-ders, kevers, cicaden, verschillende soorten wormen, kleine slangen en hagedissen, enz. Op echte ijsvogelmanier doden zij eerst hun buit, door deze op een tak o.i.d. dood te slaan. Deze ijsvogels hebben hun eigen manier van nestbouw. Vaak gebruiken zij namelijk termietennesten of de varenklompen van de *Polypodium* die zich op hoogten van 4 tot 18 meter boven de grond bevinden en vaak aan een boom bevestigd zijn. Omdat het een paar ijsvogels niet lukt in een termietennest of varenklomp een juiste nestholte te maken, hebben zij daar helpers bij nodig, meestal bestaande uit 3 ijsvogels. Gezamenlijk hakken en beetelen zij met hun snavel de opening en nesttunnel, met behulp van hun poten en vleugels wordt het overtollige materiaal naar buiten gewerkt. Uiteindelijk is het zover dat de echte nestkamer gemaakt wordt. Deze heeft dan ongeveer een diameter van 23cm. Het popje legt daarin haar 3 tot 6 witte eieren, de incubatietijd bedraagt 21 dagen, man en pop wisselen elkaar af bij het broeden en ook de helpers dragen hun steentje hierin bij. De jongen worden door hun ouders droogzake-lijk met boomkijkers, muskietenlarven, kleine hagedissen en vele andere insecten, grootgebracht. Waarnemers hebben gezien, dat ook de helpers meehelpten bij de opvoeding van de jongen, vier keer per etmaal brachten zij voedsel naar de jongen in het nest. Op een leeftijd van 27 tot 31 dagen vliegen de jongen uit. Hun verenkleed lijkt dan nog op dat van de vader, zoals ik eerder al aangegeven heb. De broedtijd is in Zuid -Wales oktober - december. In Queensland augustus - december, in Noord-Territorium september -november en in Nieuw-Guinea januari. Het is misschien de oplettende lezer opgevallen, dat ik de geslachtsnaam *Halcyon*, die op de kalender vermeld staat, niet in dit artikel heb gebruikt. Volgens de laatste Complete Checklist of the Birds of the World, van Howard and Moore en het Handbook of the Birds of the World, volume 6, Mousebirds to Hornbills behoren deze ijsvogels nu tot het geslacht *Todiramphus*. De genoemde checklist wordt ook door de N&V gebruikt en de nieuwe serie handboeken heeft ook deze nieuwe naamgevingen overgenomen.

Door Ger Essenberg

Geophaps plumifera ferruginea

roodbuikkuifkwartelduif

Deze 29cm grote grondduif komt in grote aantallen voor in Noorðwest-Australië, waar ze leven in zandige en rotsachtige streken. Vanwege hun schutkleuren vallen ze daar helemaal niet op; ze zijn dan ook erg moeilijk te vinden. Doffer en duivin zijn uiterlijk volkomen gelijk, hoewel wel

eens wordt beweerd dat de duivin kleiner zou zijn, maar dit blijft moeilijk vast te stellen. De doffer verradert zijn sekse door het veelvuldig koeren en pronken. Ten overstaan van zijn vrouwtje buigt hij de kop snel op en neer waarbij de uitgespreide staart en vleugels een zeer fraaie purperglans vertonen. Omdat ze in hun natuurlijke omgeving de voorkeur geven aan spinifexzaden, worden ze in Australië ook wel spinifexduif genoemd. Bij onraad weten ze zich zeer vlug uit de voeten te maken; het zijn razendsnelle lopers. Doen zich echte storings voor, dan vliegen ze met een snorrend geluid, dat je ook hoort als kwartels op de vleugels gaan, op en zweven dan een eind door de lucht. In het algemeen leggen ze hun twee rookkleurige eieren in een kuilje op de grond, verscholen achter een struik of een flinke bundel gras. Ze houden van een vollere die rijkelijk met flinke graspolen is beplant. Hun voedsel bestaat voornamelijk uit graszaden aangevuld met andere

voor duiven getigende zaden. Ze zijn van nature wat agressief en vandaar het advies om de soort apart te huisvesten. Vooral het mannetje kan medebewoners het leven flink zuur maken en het komt zelfs voor dat hij zijn eigen vrouwtje enorm achtervolgt en opjaagt. De broedduur bedraagt 16 tot 17 dagen. Balts en paring vinden plaats op de grond. Het nest is slordig en bestaat uit wat takjes, grassalmen en veertjes. Trouwens, deze duivensoort staat erom bekend dat zij zeer gemakkelijk een nest in de steek laat. Ook onbevruichte eieren kwamen meermalen voor. Het is ook verstandig om te allen tijde een koppel pleegouders, bijvoorbeeld lachduifjes, achter de hand te houden. Wehner uit West-Duitsland heeft zelfs gebruik moeten maken van een broedmachine. Na het uitkomen van één ei daarin heeft hij het jong toevertrouwd aan een koppeltje diamantduifjes. Vijf dagen later is toen het jong ondergelegd bij een lachduif die het zonder problemen adopteerde.

Omdat het erg lang duurde voordat dat jong zelfstandig was, is het op den duur ook nog met de hand bijgevoerd. Jonge kwartelduiven verlaten al op zeer jeugdige leeftijd het nest. Van vliegen is dan nog geen sprake. Dat vroege verlaten van het nest brengt toch wel problemen met zich mee. Het zijn namelijk vogels die veel behoefte hebben aan warmte en vandaar dat je ze in ons klimaat niet zo maar hun gang kunt laten gaan. Een wat hogere afgrastering van het nestgebied en een kunstmatige verwarming is dan vereist. Dat deze duifjes de winters niet zo maar in een buitenvlucht kunnen doorbrengen, moet voor zich zelf spreken.

Landelijke Speciaalclub Zangkanaries

Introductie

De Landelijke Speciaalclub Zangkanaries bestaat nu bijna drie jaar met momenteel rond de honderdentien leden. We hebben een turbulente tijd achter de rug en het bestuur heeft ook te maken gehad met omstandigheden in de privésfeer waardoor we niet alles hebben kunnen doen waar we ideeën voor hadden. We hebben gemerkt dat wij het enthousiasme niet helemaal hebben kunnen overbrengen op gevestigde groepen en de sceptici hebben de overhand gehad bij de initiatieven die we hebben ondernomen. Na een periode van bezinning krabbelen we weer een beetje overeind en zijn bezig toekomstvisie te ontwikkelen om de prachtige zangkanariehobby te kunnen behouden en in de "lift" te kunnen zetten. Wij hebben geluiden gehoord van: "O, doen wij het soms verkeerd dan?" en van: "Ja, maar we hebben een gezellige club in.....!" etc. Ja, wat kun je daar dan mee? Nee, de uitgangspunten van de LSZ zijn samenwerken, samen de hobby beleven en informatie uitwisselen. Op de website <http://www.zangkanarie.nl> zijn inmiddels diverse zangfragmenten opgenomen (en hier gaan we mee door), diverse artikelen zijn weer geplaatst (gaan we ook mee door) en diverse wedstrijden onder de aandacht gebracht. Ook maken we een nieuwsbrief die digitaal verzonden wordt, op de website te vinden is en naar de leden zonder e-mail per post wordt opgestuurd. We accepteren internationaal individuele leden (contributie 10 euro per jaar). Ook is er aansluiting door een gevestigde zangkanarieclub die per lid een kleine afdracht doet en een samenwerkingsverband is aangegaan, maar in principe "selfsupporting" is en blijft. Dát vinden we een goede constructie. Ja, maar wát is dan de meerwaarde van de LSZ, wordt er dan gevraagd. Naar mijn mening velerlei. Kenniscentrum, communicatiecentrum, coördinatiecentrum en ga zo maar door. Je zou er bij kunnen bedenken: "Wat je zaait, zul je oogsten?" Wij Hollanders willen graag éérs

weten wat we kunnen verdienen aan een investering, maar dat zou in dit geval koffiedik kijken zijn en we kunnen beter samen stap voor stap een gezamenlijke weg op gaan. De zangkanariesport staat daarbij voorop. Dát lijkt me een goed, maar ook zeer belangrijk uitgangspunt voor de toekomst van onze zangkanarie.

Keuren kan iedereen!

Inleiding

Ja, dat is een hele uitspraak en de verontwaardiging ligt waarschijnlijk op het gezicht van menig keurmeester die met veel moeite en toeloozende inzet het fel begeerde keurmeestercertificaat heeft weten te bemachtigen. Het tekort aan keurmeesters, met name bij de zangdisciplines, noodzaakt ons eens te bezien hoe we moeten aankijken tegen het tekort aan keurmeesters, de keurmethodes, de verschillen tussen Nederland en de rest van de wereld en hoe we een oplossing kunnen bedenken voor het aantal keuringen dat elk jaar weer verricht moet worden.

Keurmeestertekort en jeugd.

Het moge duidelijk zijn dat er een chronisch tekort aan keurmeesters is en een teruglopende belangstelling voor de vogelsport in zijn algemeenheid. Wat ik ook zie, is dat er volgens mij een toenemende belangstelling is van jeugdigen voor de vogelsport, maar dat men vaak geen invulling weet te geven aan de (soms digitale highway) ideeën die de jeugd daarbij heeft. Een soort generatiekloofje zou je kunnen zeggen. Ik zie ook zeer bijzondere initiatieven op het jeugderf en velen doen hun uiterste best de jeugd te helpen de hobby een vaste plek in hun jonge leven te geven. Grote klasse. Ik realiseer mij dat de jeugd de toekomstige keurmeesters zullen zijn, als wij (de oudere generatie) bereid zijn hen die ruimte te geven en een stapje opzij te doen als het aanstormende talent een plekje zoekt in de activiteiten die wij gewend

zijn te ondernemen. Innovatie is volgens mij hierbij het sleutelwoord.

Keurmethode

In Nederland zijn we gewend dat we onze vogeltjes op een bepaalde datum naar een tentoonstelling brengen. Daarna is er vaak één dag (of soms twee dagen) waarop de vogels door keurmeesters, die voor deze discipline zijn opgeleid, gekeurd worden. Bij tropen, parkieten en kleur/postuur-kanaries gebeurt dat meestal achter lange achter elkaar staande tafels alwaar de keurmeesters op een rijtje de vogels door voordragers krijgen voorgeschoteld. Na enige stevige overpeinzingen gaat de keurmeester over tot het invullen van het keurbriefje waarbij de fouten van de vogels ervoor zorgen dat de vogels een bepaalde score krijgen. Bijvoorbeeld, foutje 1 is een puntje minder, foutje 2 is nog een puntje eraf, waarbij we uitgaan van een maximale score van 90 punten. Hier worden bij het bepalen van de kampioen, 1e en 2e plaats de vogels van 90 punten wederom op de lange tafel geplaatst waarna de prijswinnaars een nuancepuntje erbij krijgen tijdens een discussie tussen de keurmeesters van deze discipline. De voordragers en de TT-commissie kunnen eventueel nog ingrijpen als er zaken organisatorisch mis dreigen te lopen. Daarna wordt de catalogus gemaakt met de punten en prijzen en is het vaak de volgende dag tijd voor een feestelijke opening waarbij de kampioen in het zonnetje wordt gezet.

Hoe anders gaat het bij de zangkanaries. De voordragers van de zangafdeling hebben een geheel andere taak. De keurmeesters van de zang werken apart in een (achteraf) kamertje en soms zelfs een kleedkamer of een toilet waar de keurmeester soms zit te verkleumen van de kou. Gek toch? Dit, terwijl we dan wel van de zangkanaries verwachten dat ze een goed lied ten gehore brengen. De voordragers brengen een viertal zangkanaries het hokje in en als de vogels na een half uurtje weer naar buiten gebracht worden, heeft de (al dan niet puffende) keurmeester een keur-

Een stam harzertijdens een studiedag beluisterd.

Een keurcabine zoals deze in Spanje gebruikt wordt.

Een "leken"beoordelingsteam in een (te kleine) keurcabine.

use!

De,

lijstje in de hand en jawel, dat moet het dan zijn. De vogels bouwen een score op door het 'brengen' van een aantal tonen (toeren) en de moeilijkheidsfactoren daarbinnen. Het keuren is hierbij een waarden (toeken- nen/belonen) van gebrachte toeren. Na afloop van het geheel worden de keurlijsten nog eens bekeken en een kampioen aange- wezen. Er wordt wel héél veel van de keur- meester verwacht. Zelfstandigheid, aanpas- singsvermogen, eerlijkheid, een zeer goed gehoor, maar ook een zeer goed geheugen, een zeer goede fysieke conditie, incasserings- vermogen en daarbovenop geduld, inte- griteit en bereidheid tot het altijd maar uit- leggen waarom de vogels de betreffende scores hebben gekregen. En dat alles NA een tweejarige opleiding waarvoor je half Nederland moet afreizen en (voor de student soms) te pas en te onpas moet verschijnen op studiedagen en lessen om je te bekwa- men en vaardigheden te verkrijgen. Ja, als je dit leest zou je zeggen: Wie wil er nu nog keurmeester worden? Welnu, dat klopt, dat enthousiasme kan lang niet altijd door ieder- een worden opgebracht. Samenwerkingsverbanden met de andere bon- den of zelfs keuringen met behulp van keur- meesters uit het buitenland lost wel een aantal knelpunten op, maar is natuurlijk geen structu- rele oplossing voor een huidige of toekomstig tekort aan keurcapaciteit. Tja, wat nu dan? In het buitenland wordt lang niet altijd het- zelfde gekeurd als in Nederland. Ik zal een tweetal methoden de revue laten passeren. - In Amerika heb ik gezien dat er vanuit een ruimte een achttal zangvogels naast elkaar (gescheiden door een klein plankje) op een lange plank werden binnen -gebracht en tus- sen twee tafels geplaatst. Er zaten twee keurmeesters op ongeveer anderhalve meter afstand met een klein tafeltje voor zich te schrijven. Twee meter achter de keur- meesters waren drie rijen met stoelen geplaatst waar het publiek kon plaats- nemen om de keuring gade te slaan. Apart, maar op een of andere manier had het wel wat. Er werden tenminste derden/kwekers

betrokken bij het waarderingsproces. - In Spanje daarentegen worden verschillen- de methoden gehanteerd, maar een daarvan heeft mijn voorkeur. De zogenaamde "open" keuring. Een keuring waar het publiek bij kan zijn en (vanaf enige afstand) de keuring kan waarnemen. Ook in Spanje kan het voorkomen dat een keuring door twee keurmeesters gedaan wordt. Ja, zult u zeggen, makkelijk praten maar in Nederland kunnen we de keuring niet eens door één keurmeester laten doen door het tekort, laat staan dat we er twee tegelijk voor een keuring moeten reserveren. (Los gezien van het kostenaspect!)

Selectie

Vergeet even wat hierboven staat en kijk eens naar de voorbereiding van uw zangka- naries. Zes tot acht weken van te voren plaatsen we de zangkanaries in de zangkast. We doen de broers bij elkaar en selecteren de beste zang voor een "top" stam om daar kampioen mee te gaan worden. Daarna selecteren we met enige moeite een paar top-enkelingen om de kampioen enkelingen te kunnen worden. Hieraan gaat een periode van intensieve waarneming vooraf en we schuiven de diverse vogels door de zangkast, totdat we de ideale combinatie hebben gevonden. Vaak met de standaard in de hand of met handige selectiekaartjes worden de vogels elke dag veelvuldig bekeken, par- don, beluisterd. De laatste twee weken wor- den de vogels vrij intensief uitgezet om op wisselende plaatsen de zang alsnog te kun- nen beoordelen. Een behoorlijke opgave voor de kwekers van zangkanaries. Je moet er écht een passie voor hebben, anders kun je dit niet opbrengen. En wat blijkt? Ja, dat de gedachten die je had over je zangkana- ries, vaak alleen maar bevestigd wordt door de keuring. Jouw beste stam blijkt inderdaad een goede waardering te krijgen en jouw beste enkeling is inderdaad jouw beste enke- ling. Ja, je hebt het vaak goed gehoord. Mooi toch? Ik ben dan ook van mening dat een redelijk ervaren kweker van een bepaal- de discipline (of het nu parkieten, tropen,

kanaries of zangkanaries zijn) zelf uitstekend in staat is zijn discipline op een redelijk tot goede wijze te beoordelen. Hij heeft zich verdiept in zijn liefhebberij. Hij heeft de benodigde kennis verzameld uit de "vak"bladen of bij collega- kwekers, in zijn thuisvereniging of op het internet. Na deze inspanning kan hij zich gerust een specialist noemen, ten voeten uit, toch?

Spelregels

Ja, u komt ze overal tegen. Bij de Staatsloterij, bij het spel Monopolie, bij Mens erger je niet, bij het schaken en ga zo maar door. Zo zijn er ook bepaalde spelregels die we hanteren bij het keuren van de vogels. Eén daarvan is: We keuren nooit onze eigen vogels, of nog sterker, de keurmeesters mogen in principe niet in hun eigen district keuren. Of, keurmeesters mogen niet instu- ren op de bondstentoonstelling, als ze zelf keuren (mits er een aparte keurmeesterklasse is). En er zijn nog wel een paar zaken waar- mee we bij een keuring rekening moeten houden. Ik zal ze u besparen.

Toekomst

Hoe gaan we het keurmeestertekort nu te lijf? Innovatie heb ik geroepen. Wat ik op de verenigingsavonden van mijn thuisvereniging (Voorburg) nog wel eens te doen kreeg, was dat er een aantal kleurkanaries werden mee- gebracht en dat de leden dan het keurbriefje probeerden in te vullen en daarbij geholpen werden door de keurmeesters binnen onze vereniging. Dat waren de leukere avonden waarop ik het meeste over de kleurkanaries geleerd heb. Gewoon lekker zelf aan het werk en naar eer en geweten een realistische waardering geven aan de vogels die met zoveel moeite gekweekt werden door de col- lega-kwekers. Leerzaam, maar vooral ook leuk om te doen. Toen we enkele jaren gele- den geen keurmeesters konden krijgen voor de nationale Spanish-Timbradowedstrijd in Leerdam, was de oplossing dan ook snel "geboren". Noodgedwongen hebben we een aantal keurteams geformeerd van drie of vier gerenommeerde kwekers, die werden aange-

Een beoordeling na een wedstrijd met toe- lichting door een keurmeester.

Uitleg door een Spaanse keurmeester, de heer C. Lorenzo Vidal, bij een keuring.

veld met beginnende kwekers. Deze teams hebben de vogels gewaardeerd in speciale keurcabines en uit het gemiddelde van deze waarden is door de computer een score gegenereerd die overeenkwam met de normale traditionele score volgens de geldende normen. Ja, een oplossing. Ideaal? Nee, ik denk het niet, maar het kon even niet anders. Het voldeed uitstekend en was vooral leuk om te doen. Er was toen nog te weinig technische kennis in huis, te weinig keurervaring, te weinig internationale "input" in het keursysteem, te weinig kennis van de internationale keurstandaard (COM) etc. Deze team(leken)keuring (die we twee keer zo hebben moeten doen) heeft veel kennis en ervaring gegeven aan de leken op dit gebied. Naderhand is er nog veel discussie geweest en zijn 'of the record' nog diverse stammen en enkelingen teruggeweest op tafel om ze met elkaar nader te bespreken. Dat vind ik grote klasse! Daar kun je vreselijk veel van leren als beginnend, maar ook als gevorderd kweker én het is ontzettend leuk om te doen. De organisatie moet wel de teams zodanig laten wisselen dat niet de eigen vogels gewaardeerd worden. Maar dat is vanzelfsprekend.

Waarderen is een andere zaak!

Waar gaat het nu eigenlijk om? Om een grote beker in de kast?? Nou. Dat is niet zo moeilijk. Voor dertig of veertig euro heb je een prachtige beker met gegraveerd plaatje erop. Daarop kun je laten zetten wat je wilt. Superkampioen of zoiets! Daar gaat het volgens mij dus helemaal niet om. Nee, het gaat erom, worden mijn vogels gewaardeerd op een wijze die recht doet aan de kwaliteit van mijn vogels, aan de moeite die ik heb moeten doen om ze groot te brengen en om ze te trainen tot dit niveau. Waardering dus, in de meest brede zin van het woord. Ik heb vaak mensen bij de trainingen van mijn vogels gehad die met open mond hebben zitten luisteren en op een gegeven moment met een zucht achterover leunden met de woorden: "Goh, wat zingen ze schitterend!" Kijk, dat vind ik al waardering. Of het telefoontje van een kweker die bij mij vogels kocht en mij vertelde dat ze het zo goed gedaan hadden op een wedstrijd elders in het land. Ja, dat is ook waardering. Waardering is niet voorbehouden aan keurmeesters, nee, dat is voorbehouden aan mensen die een passie hebben voor zangkanaries en die er letterlijk een luisterend oor voor willen hebben. Ik weet niet hoe dat het u vergaat tijdens de trainingen, maar als ik een vier- of vijftal, ja soms zelfs een zestal zangertjes op de tafel zet om te beluisteren in welke volgorde ze moeten gaan staan (de beste in principe onderop) en welke uiteindelijk naar de wedstrijd gaan, dan vraag ik wel eens aan mijn vrouw om de beste aan te wijzen. Nu wil ik u graag vertellen dat mijn vrouw het leuk vindt dat ik een hobby heb, maar zij heeft helemaal niets met vogels. Het is dus een hobby die ik helemaal zelf beoef

fen en mijn vrouw heeft duidelijk een andere hobby: 3D-kaarten, acryl schilderen, etc. Maar wat mij ontzettend verbaast, is dat zij altijd feilloos de (technisch) beste zanger weet aan te wijzen. Ze heeft geen enkele kennis van de toeren. Ze weet het verschil niet tussen een "timbre" en een "flores", maar weet telkensmale de beste zanger aan te wijzen! Onvoorstelbaar. Welnu, ik denk dat daar onze kansen liggen voor de "aanvulling" van ons keurmeesterkorps.

Mogelijke kansen?

Ja, hoe kunnen we oplossen dat we een aantal zangers ingeschreven krijgen en daar geen keurmeester voor kunnen krijgen? Het lid naar een andere vereniging sturen is een optie, maar volgens mij geen oplossing. Het lid andere vogels laten kweken is volgens mij ook geen oplossing. We zullen met zijn allen een oplossing moeten bedenken die de vogels recht doet en die spreekt van waardering voor hun zang. Als we geen keurmeester hebben, kunnen we toch de vogels wel waarderen? Het gaat er toch om dat we het leuk hebben, dat we er van kunnen leren, dat de meest gewaardeerde vogel de winnaar wordt? Of er nu na afloop van de wedstrijd een keurbriefje aan de kooi hangt met 93 punten of een kaartje van "best gewaardeerde zanger". Ik zie het verschil niet echt. Ik ben van mening dat we de vogel recht moeten doen door met hem op een wedstrijd te kunnen komen, met hem de show kunnen "stelen", met hem het publiek behagen etc. Daar kweken we voor, daar houden we een tentoonstelling voor. Dat is volgens mij een extroverte denkrichting die best wel eens een wervend karakter zou kunnen hebben. Misschien wel dé oplossing om de hobby uit het slop te trekken! We zal het weten?

Innovatie

Er zijn natuurlijk ook wel "spelregels" die we dan met elkaar moeten bedenken en bespreken. Als een liefhebber tijdens een wedstrijd opeens geconfronteerd wordt met deze methode (laten we het gemakshalve de "leken"beoordeling noemen), schrikt hij misschien wel en gaat onmiddellijk op zoek naar een andere vereniging. Deze zienswijze zal nog heel wat voeten in de aarde hebben. Een "leken"beoordeling is wel iets wat gedurende

bijna het gehele jaar op een verenigingsavond beoefend kan worden en als het enigszins mogelijk is onder de bezielende leiding van een keurmeester of een gerenommeerde kweker van de betreffende discipline. Volgens mij interesseert een verenigingslid zich niet écht zoveel voor een uitvoerig debat over de begroting, voor het feit dat in de districtsvergadering besloten is dat de kooitjes links moeten staan in plaats van rechts, of dat een afdeling in het hoge noorden of verre zuiden een voorstel heeft ingediend bij de bond om het tweede spijfje van links blauw te verven, omdat dit leuker zou zijn. Ik chargeer nu enorm, dat weet ik, maar de kern van het verhaal is dat we met vogels bezig willen zijn en dat we de vogels een oprechte waardering schuldig zijn. We zullen ons meer op de beleving van de hobby moeten richten in plaats van de overigens noodzakelijke organisatorische kant van de hobby. We kunnen daarbij de hulp van de nieuwe generatie benutten. Er is ontzettend veel kennis aanwezig op het gebied van automatisering, flitsende presentaties, audio- en videotechieken, internetcommunicatie en ga zo maar even door. We maken daar volgens mij nog te weinig gebruik van. Ik denk ook dat we meer zouden moeten denken in de termen van waardering in plaats van keuringen, want het woord keuren wordt vaak gelezen als afgekeurd of goedgekeurd en waardering lijkt mij een beloning voor geleverde prestatie(s) en is wat positiever geladen.

Waardering

Waardering is volgens mij het sleutelwoord binnen de gehele hobby. Waardering voor de inzet van bestuursleden die zo belangeloos hun energie stoppen in het verenigingswerk. Waardering voor de partners die al dan niet geïnteresseerd het (in hun ogen misschien wel slappe) geklets over vogels moeten aanhoren en geduldig een kopje koffie voor de gasten inschenken. De vele vrijwilligers die helpen bij de organisatie van activiteiten voor de hobby, maar vooral ook waardering voor de vogels om wie het allemaal draait. Denk de vogels eens weg en kijk dan eens wat je over hebt. Misschien wel veel te veel en zouden we eens meer met die vogels bezig moeten zijn. U zegt het maar. Ik denk dat velen dit artikel, schouderophalend, naast zich zullen leggen en doorgaan met datgene wat ze tot nu (misschien wel 30 of 40 jaar lang) deden, maar ik hoop dat er ook innovatieve vogeliefhebbers zullen opstaan die het lef hebben het nu allemaal eens net even anders te willen doen. Keuren kan iedereen, waarderen is een geheel andere zaak! Heel veel plezier met uw hobby.

Theo Beerenfenger sr.

Foto's: door Theo Beerenfenger

Waardering voor de mensen achter de schermen is zeker op zijn plaats.